

2003

A

2085

DE
POOKAVOND
VAN
VROUW ANNA

Orlando Emanuels

245566509

BIBLIOTHEEK KITLV

0271 5710

2003 A2005

ORLANDO EMANUELS

De spookavond van vrouw Anna

verhalen voor de jeugd

Uitgeverij... (faint text at the bottom of the page)

© 2001 Stichting Projekten Protestants-Christelijk Onderwijs
ISBN: 99914-669-0-8

Layout: Didaktisch Centrum [Stichting Onderwijs EBGs]
Omslagfoto: Robertine Romeny
Omslagtekening: Gerold Slijngard
Druk: Didaktisch Centrum [Stichting Onderwijs der EBGs]

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voorwoord

Met veel trots schrijf ik opnieuw een voorwoord voor deze bundel met verhalen door Orlando Emanuels. Niet alleen omdat Orlando erop stond dat ik het voorwoord schreef, maar omdat ik een verbondenheid heb met dit werk die mij altijd zal bijblijven. Hier is Orlando op zijn best. Het plezier dat hij heeft om zijn verhalen voor jongeren te schrijven, druipt van bijna elk woord af. Deze verhalen zijn met zoveel liefde geschreven dat de lezer er niet onderuit komt er een beetje van te voelen.

Toen de Stichting Kindercultuur (SKC) de bundel van Orlando Emanuels 'Verhalen voor de grotere jeugd en anderen' in 1993 uitgaf, hadden wij niet gedacht dat wij binnen een half jaar aan een tweede druk toe zouden zijn. De oplaag was binnen zes maanden uitverkocht. Een tweede druk liet echter op zich wachten, omdat de opbrengsten door de schrikbarende inflatie van 1993 en 1994 bij lange na niet voldoende waren om de gestegen prijzen te dekken.

Gelukkig heeft de kwaliteit van de verhalen op geen enkele wijze te lijden gehad van de inflatie. Integendeel, naarmate de tijd verstrijkt, leven de verhalen steeds beter in mijn verbeelding. Ik ben daarom bijzonder blij dat de Stichting Projecten Protestants-Christelijk Onderwijs de mogelijkheid heeft om een tweede herziene druk van 'Verhalen' uit te geven. De herziene bundel 'De Spookavond van Vrouw Anna' heeft dezelfde ruggengraat als de eerste druk die zo snel nergens meer te krijgen was.

Ik vind dat er te weinig lezers kennis gemaakt hebben met deze verrijking van onze jeugdliteratuur. Daarom is het zeer prijzenswaardig dat de Surinaamsche Bank NV weer bereid was dit project te ondersteunen. Aan Orlando Emanuels moet ik een dankwoord richten omdat hij zijn manuscript nog steeds kosteloos ter beschikking stelt voor deze herziene druk.

Aan de lezer geef ik de garantie dat er veel leesplezier begint na deze bladzijde.

Robby Morroy,
Stichting Kindercultuur (SKC)

Met veel trots schrijft ik opnieuw een voorwoord voor deze bundel met verhalen door Orlando Emanuel. Niet alleen omdat Orlando erg stond dat ik het voorwoord schreef, maar omdat ik een verbandzucht heb met dit werk die mij altijd zal bijlijven. Hier is Orlando op zijn best. Hier glimst dat hij heeft om zijn verhalen voor jongeren te schrijven, omdat van zijn dik woord ik. Deze verhalen zijn met zoveel liefde geschreven dat de lezer er niet ontbreekt komt er een beetje van te voelen.

Toen de Stichting Kinderlectuur (SKC) de bundel van Orlando Emanuel 'Verhalen voor de grotere jeugd en anderen' in 1997 uitgeefde, hadden wij niet gedacht dat wij binnen een half jaar een tweede druk toe zouden zien. De oplage was binnen zes maanden uitverkocht. Een tweede druk liet echter op zich wachten, omdat de uitgeverijen door de schrikrijke inflatie van 1993 en 1994 bij lange na niet voldoende waren om de gestegen prijzen te dekken.

Geleking heeft de kwaliteit van de verhalen op geen enkele wijze te lijden gehad van de inflatie, integendeel, naarmate de tijd verstrekt, leven de verhalen steeds beter in mijn verbeelding. Ik ben daarom bijzonder blij dat de Stichting Kinderlectuur (SKC) de tweede heruitgave van deze verhalen heeft om een tweede heruitgave van verhalen uit te geven. De heruitgave van 'De Spookavond van Vrouw Anna' heeft dezelfde inhoud als de eerste editie. De prijs is echter lager dan bij de eerste editie.

Ik vind dat er te weinig lezers kennis gemaakt hebben met het werk van Orlando Emanuel. Daarom is het een plezier voor de uitgeverijen van de SKC dat de tweede heruitgave van de verhalen van Orlando Emanuel nu wordt uitgegeven. Het is een plezier voor de uitgeverijen van de SKC dat de tweede heruitgave van de verhalen van Orlando Emanuel nu wordt uitgegeven. Het is een plezier voor de uitgeverijen van de SKC dat de tweede heruitgave van de verhalen van Orlando Emanuel nu wordt uitgegeven.

Robby Marry
Stichting Kinderlectuur (SKC)

Inhoud

Hfdst.	Titel	Bladz.
1	De spookavond van vrouw Anna	1
2	Langa Finga's sinterklaascadeau	5
3	Een koekje van eigen deeg	8
4	Kaalkuif beert het voor zichzelf	12
5	Streilibi	15
6	Groenteruzie	20
7	De voetbank van de familie	23
8	De wraak van de ghostwriter	27
9	Verrassingen	31
10	Ontgroening	35
11	De clown	39

Bladz.	Titel
1	1 De spookavond van vrouw Anna
2	2 Lange Finga's sinterklaasbeau
8	3 Een koeke van eigen deeg
12	4 Kalkulf heeft het voor zichzelf
12	5 Strellibi
20	6 Groentenzie
23	7 De voetbank van de familie
27	8 De wask van de ghostwiter
31	9 Verassingen
32	10 Ontroening
39	11 De clown

De spookavond van vrouw Anna

'Yeah-yeah, yeah-yeah, yeah.' Uit een huis aan de Lennepstraat stroomt als altijd luide soulmuziek naar buiten. 'Yeah-yeah, yeah.' Het soulhuis wordt bewoond door de familie Doorn, die in de hele omgeving berucht is om hun luide muziek en hun luidruchtig praten.

Het motorlawaai en getoeter van de tientallen bromfietsen, die de hele dag af en aan rijden, is een echte hebi geworden. Behalve de twee bigi maka's vader en moeder Doorn heb je er nog vier kleine doorntjes aan de struik zitten, drie broers en een zus die zich met veel ophef aandienen als 'Surinam Soul Selection 3 + 1 = 4'. In paarse letters prijkt die naam op hun poort.

De oudste broer en zus werken reeds, de laatste twee doorntjes gaan nog naar school en vinden het geweldig al hun boeken en schriften te bekladden met '3+1=4'.

Wat die twee op school gaan doen is voor iedereen een raadsel, want het woordje 'leren' hebben ze al lang in hun woordenboek doorgehaald. De drie soulbrothers Doorn lopen dag en nacht met donkere brillen op en soulsister Doorn is te herkennen aan haar pata's zonder veters en de eeuwige sigaret in haar mond.

Vader en moeder Doorn zitten als twee beschimmelde broden thuis en vinden hun stel het beste van de wereld. En als ze eens hun mond opendoen, dan is dat niet om hun kroost tot de orde te roepen, maar om op de meest gruwelijke wijze te proberen de laatste tophit mee te zingen 'Yeah-yeah-yeah, baby you're mine!'

In het huisje net naast familie Doorn woont vrouw Anna, een zacht sleurmensje, die al tien jaar daar woont en bij alle mensen van de buurt zeer goed staat aangeschreven. Voor iedereen is ze altijd even vriendelijk en hulpvaardig.

Vrouw Anna werkt bij een mevrouw. Haar dagelijkse route is van huis naar het werk en van het werk naar huis. Als ze 's middags om vier uur thuiskomt, is het eerste wat ze doet, haar tuintje verzorgen en het trottoir voor haar deur bezemen. Haar erf en 'haar' trottoir zien er altijd keurig verzorgd uit, terwijl familie Doorn het prettig schijnt te vinden een bosschage te kweken. De burens noemen dat 'Het Dorenbos'.

Vrouw Anna houdt de beide vensters aan de kant van 'Maka Oso' altijd gesloten; ze zou anders nog doof kunnen worden van al dat lawaai naast. Maar hoewel ze doet alsof ze niets ziet en niets hoort, kan ze er toch niets aan doen gesprekken te horen die daar worden gevoerd. Praten betekent bij hen de yeah-yeah-yeah-muziek te moeten overstemmen en overschreeuwen, alsof je bezig bent een nieuwe versterker te testen.

Zo, zonder af te luisteren, hoort vrouw Anna dat soulsister Doorn wil verhuizen om met haar vriend te gaan samenwonen, want soulhouse Doorn is reeds te overbevolkt om vriend te laten intrekken. Op iedereen die daar komt, wordt een dringend beroep gedaan mee te helpen een huisje te zoeken voor Doornroosje en haar sprookjesprins. Maar huizen zijn schaars en Doornroosje is kieskeurig.

Als vrouw Anna op een avond tegen zeven uur in haar poort bezig is een rattenvaal te regelen, hoort ze aan de andere kant van de schutting de drie soulbrothers zachtjes praten.

Zacht praten van de soulgang is op zichzelf al een bijzonderheid om aandacht aan te besteden, maar als vrouw Anna ook nog haar naam hoort noemen, besluit ze zich stil te houden en alles verder af te luisteren. En gelukkig ook maar, want wat de bende daar bespreekt is niet zo mooi. De volgende avond om tien uur gaan ze, als spoken vermomd, vrouw Anna op haar erf zo afschuwe-lijk bang maken, dat ze zeker gaat verhuizen. Doornroosje kan dan in het vrijgekomen huis gaan wonen.

Om voor spook te spelen gaan ze witte lakens over hun hoofd gooien die dan met een koord om hun middel worden vastgemaakt.

Vrouw Anna wacht tot de gang weg is en gaat dan naar binnen. Trillend van woede loopt ze op en neer en overlegt met zichzelf wat te doen. Zo, dus morgenvond om tien uur kan ik hier spoken verwachten. Tien jaar lang woon ik al hier, nooit heeft iemand last van mij gehad en nou denken die onopgevoede vlegels mij te kunnen wegspoken, alleen om die smokopatu zuster van ze aan mijn huisje te helpen. Nooit! Ik zoek geen ruzie, maar als men mij met ruzie zoekt, ga ik er niet voor uit de weg.

Vrouw Anna haar besluit is genomen. Oké dan, als ze zo graag spook willen spelen, zal ik ze morgenavond een volle portie spook te vreten geven. Dan is het zo ver, de spookavond is ingevallen, een donkere avond zonder sterren.

Vrouw Anna heeft alle lichten in en om haar huis uitgemaakt. Het avontuur heeft haar zo te pakken, dat ze gewoon zit te popelen van ongeduld. Ze telt de minuten af, maar het lijkt alsof de tijd kruipt. Toen ze, zoals ze al een paar keer had gedaan, weer eens stiekem op haar horloge had gekeken, was het acht uur geweest. Nu moest het ongeveer negen uur zijn, maar als ze het horloge tegen het binnensijpelende straatlicht houdt, blijken er nauwelijks twintig minuten verstreken te zijn.

Ze zet alvast de bout van de achterdeur klaar. Jou heb ik straks hard nodig, denkt ze gniffelend.

Als het eindelijk tien uur is en ze voor de zoveelste keer heel voorzichtig door de shutters gluurt, ziet ze de drie spoken achter elkaar door een gat in de schutting op haar erf komen.

Ineens lijkt het een gekkenhuis. De spoken springen als dollemannen in het rond en produceren een oorverdovend lawaai: Waaaai, auauauauw, waaaai, oe-oe-oe-oe, waaaai, woeiwoeiwoei!!! Ze gaan zó op in hun spookwerk, dat ze niet eens merken dat er nog een spook op het toneel is verschenen. Het vierde spook doet even hard mee, maar bij dat spook blijft het niet alleen bij schreeuwen en tegen het huis bonzen. Nee, spook nummer vier timmert met de deurbout ook op de overige drie en schopt er lustig op los.

Als een van de soulbrothers op een voltreffer getrakteerd wordt en vrouw Anna een wilde indiaanse krijgsdans om de beide anderen maakt, ontdekt hij dat het spooktrio een spookkwartet is geworden. Hij slaakt een luide angstschreeuw: waaaai! Ook zijn medesproken hebben intussen de uitbreiding van hun spooktrio opgemerkt. Alledrie sprinten gillend weg van angst, achternagezeten door spook nummer vier, dat hen nu met een stok bewerkt. Samen tuimelen de drie soulspoken door het veel te nauwe gat in de zinken schutting. Luid gillend vluchten ze hun huis in en slaan de deur hard achter zich dicht. Spook Anna schuift vlug door haar achterdeur naar binnen en lacht tot ze niet meer kan. Wat een poets heeft ze die vlegels toch gebakken.

Als alle mensen slapen, gaat ze om drie uur in de ochtend stilletjes naar buiten, gewapend met een potje zwarte verf en een kwast. Het paarse 'Surinam Soul Selectieon 3 + 1 = 4', dat op de poort van haar 'lieve' bureu staat, haalt ze met een grote zwarte X door. Met koeienletters schildert ze hieronder 'Surinam Spuku Selection 3 + 1 = 4' en met een grote doodskop op hun voordeur maakt vrouw Anna de verwarring compleet.

Hoe de Soul Maka's zo vlug aan een ander huis gekomen zijn, zal voor altijd een raadsel blijven, maar binnen een week zijn ze allemaal verhuisd.

Langa Finga's sinterklaascadeau

De donkere bril met spiegelglazen die Ram bij tij en ontij op had, diende heus niet alleen als bescherming tegen de zon. De burens vroegen zich af of hij die wel ooit afzette. Meneer Roberts, die politie-inspecteur was, had tegen zijn vrouw gegrapt dat Ram zijn bril waarschijnlijk ook ophield als hij onder de douche ging. Lachend had mevrouw Roberts geantwoord dat Ram waarschijnlijk ook met bril op sliep.

Roberts had eraan toegevoegd dat bril of geen bril het toch oppassen geblazen was, want met een buurman die er niet voor terugdeinsde bij zijn eigen ouders in te breken, oudjes te zakkenrollen en kinderen van hun gouden kettingen te beroven, moest men geen enkel risico nemen. Quasi-ernstig besloot meneer Roberts zijn waarschuwing: 'Ram is zo'n doortrapte dief, dat hij bij zijn geboorte de vroedvrouw haar ring ontfutselfde. Toen hij zijn eerste bad kreeg trof men de ring in zijn stijf toegeknepen handje aan.'

Mevrouw Roberts had smakelijk gelachen en haar hoofd geschud om die gekke grap.

Met zijn ogen verborgen achter de bril kon Ram iedereen rustig bespieden zonder dat men daar erg in had. En dat was precies wat hij ermee voorhad toen hij Roy en Ewald zijn plan voorlegde.

Over een dikke week was het vijf december, sinterklaasfeest. Als Roy en Ewald zich vermomden als Sinterklaas en Piet, zouden sommige mensen van de buurt het best leuk vinden om hun ondeugende kinderen door Piet onder handen te laten nemen. En als ze niet beter hun best deden, zou Piet zeker terugkomen om hen in de donkere zak te stoppen en mee te nemen naar Spanje.

Roy en Ewald zouden hun spel zo goed moeten spelen dat ze de aandacht van alle mensen kregen. Niet alleen kinderen zouden voor de deur moeten komen. Als ze in hun opzet wilden slagen, was het vooral belangrijk ook de grote mensen naar buiten te krijgen. Terwijl Sinterklaas en Piet de mensen dan buiten bezighielden, zou Ram de huizen aan de achterkant binnensluipen en stelen wat er te stelen viel.

Dat was Ram wel toevertrouwd, niet voor niets stond hij in de buurt bekend als Langa Finga Ram.

Roy en Ewald, die op dievengebied niet voor Ram onderdeden, vonden het idee geweldig en stemden er direct mee in. Samen gingen zij erop uit om de benodigde attributen voor de vermomming bij elkaar te zoeken.

Eindelijk was het sinterklaasavond. Het boeven trio wachtte tot het donker begon te worden, voor zij de straat opgingen. Ewald maakte een potsierlijke indruk als Sinterklaas.

Met een oude mantel om, in zijn hand een lange bezemsteel die dienst deed als staf van Sinterklaas, en met een grote papieren muts als mijter boven een masker met een vervaarlijke baard. Roy, die voor Pieterbaas speelde, zag er nog lachwekkender uit. Met een tricot balletpakje van zijn zus strak om zijn lichaam, een zwarte foresterjas van zijn vader, grote versleten witte handschoenen en een zwarte pet tot zijn ogen over het zwartgeschminkte gezicht getrokken. Hij leek meer op een carnavalsklant dan op Piet. Over zijn schouder op zijn rug voerde hij een grote rijstzak met zich mee, die op de kleintjes toch wel indruk zou maken.

Toen ze verschenen stroomde de straat al heel gauw vol kinderen, die het vreemde stel achternaliepen in de hoop wat snoep te krijgen. Ouders kwamen ook naar buiten om stoute kinderen en bange kleintjes kennis te laten maken met Sinterklaas en Piet.

Terwijl Ewald als Sinterklaas de mensen op straat bezighield en stoute kinderen beterschap liet beloven, maakte Roy als Piet gekke grimassen en bokkensprongen voor de kinderen en hij zwaaide heftig met zijn knuppel en zijn zak.

Ondertussen was Langa Finga ongemerkt een erf opgelopen en voerde het plan volgens afspraak uit. Reeds had hij van drie huizen alle waardevolle dingen geroofd, toen de bewoner van het vierde huis hem op heterdaad betrapte.

Langa Finga had extra pech, want de bewoner was niemand minder dan meneer Roberts. De greep in Langa Finga's nek was dan ook niet mals toen meneer Roberts hem vertelde dat hij drie-ai had om bij een politiemans hand te breken.

De dikke dienstriem, die vanachter de deur werd gehaald, maakte zijn tong gauw los. Zonder maar op één striem getraakteerd te zijn, vertelde hij van het roversplan en van zijn partners Sinterklaas en Piet, die buiten bezig waren de mensen af te leiden.

'Wat een leuke jongens zijn jullie toch', zei meneer Roberts. 'Voor leuke jongens als jullie heb ik een leuke verrassing.' Nadat hij Langa Finga in de badkamer had opgesloten, haalde meneer Roberts snel een buurman erbij, die samen met hem Sinterklaas en Piet naar binnensleepte.

Onder luid gelach en gejoel van de vele toeschouwers werd het boevendrietal hardhandig in de auto gepropt voor een gratis rit naar het Bureau van Politie.

Daar aangekomen was het een raar gezicht Sinterklaas en Piet onder bewaking te zien uitstappen. Nog gekker was het dat die twee de goedgevulde zak van Sinterklaas naar binnen moesten sjouwen.

In de recherchekamer keken politieagenten, arrestanten en andere aanwezigen nieuwsgierig toe hoe uit de zak van Langa Finga die meneer Roberts bij zich had, polshorloges, portemonnees, sieraden en andere artikelen tevoorschijn kwamen.

'Mensen', zei meneer Roberts, 'de grootste verrassing van Sinterklaas komt nu, een cadeau dat keurig in de cel bewaard moet worden.' Hij deed de zak van Sinterklaas open en daar kwam Langa Finga zwetend uitkruipen.

'Reken het hele gezelschap in', gebod meneer Roberts. 'De eigenaars krijgen morgen hun spullen terug. Mijn buurt is voorlopig in ieder geval van deze nietsnutten bevrijd.'

Een koekje van eigen deeg

Brab! Met een smak tuimelt oom George als hij in het donker bij de poort van zijn fiets afstapt. Op het lawaai rennen pa en mama naar buiten. Als ze oom George op de been helpen, merken ze de bacovenschillen die daar op de grond verspreid liggen en waar hij over uitgegleden is.

Pa is erg boos en mama schudt het hoofd, want dit kan natuurlijk alleen maar weer een van die gemene streken van Maikel zijn. Met een ruk keert pa zich om en betrapt de boosdoener nog net vóór die zijn hoofd van achter het keukenraam terugtrekt. 'Zo', denkt pa, 'jij zit natuurlijk weer te loeren wie het slachtoffer van je streek wordt.' Als mama het zand van de kleren van oom George heeft geveegd en pa de schillen heeft opgeruimd, gaan ze naar binnen. Om van de schrik te bekomen krijgt oom George wat suikerwater. Gelukkig heeft hij zich niet bezeerd, maar het had toch erger kunnen aflopen.

Dan gaat pa naar boven. Hij weet dat hoewel Maikel doet alsof hij slaapt, hij toch alles door zijn ooghalen ligt op te nemen. Het nieuwe truitje, waar de jongen almaar om had zitten vragen en dat eindelijk uit de boetiek was gehaald, prijkt aan een hanger boven zijn bed. Pa zegt niets, maar als hij de kamer verlaat, is alleen de hanger er nog. De trui heeft hij netjes opgevouwen onder zijn arm meegenomen.

'Die vlegel heeft toch wel straf verdiend', zegt pa aan mama. 'Sluit die trui voorlopig maar in je kast weg.'

Als oom George weg is, praten ze verder over het gedrag van Maikel. 'Zo'n jongen toch, geen van de andere kinderen haalt het in het hoofd om zulke nare dingen te doen. Wat we eerst voor een beetje ruwere grappen hielden, begint nu toch wel ernstiger vorm aan te nemen.'

Toen Maikel een tijdje geleden de plakjes kaas van zijn zusje Edith haar schoolboterham stilletjes had weggehaald en daar reepjes zeep voor in de plaats had gezet, was het kind huilend van school gekomen, de hele klas had een kiek op haar genomen.

Patrick van zestien was laatst ook al het mikpunt van de streken van zijn jongere broer geweest. Wie binnen wilde komen als het huis al sliep, moest een hand door de shutters van het keukenraam steken, de huis-sleutel die op een afgesproken plaats daar aan de wand hing was dan voor het grijpen. Toen Patrick op een zaterdagavond van de film kwam en als gewoonlijk de sleutel wilde pakken, was die er niet. Wat wel daar hing, was een open muizenval, die op Patrick zijn vingers was dichtgeklapt. Het hele huis was wakker geschrokken door zijn schreeuw van pijn en schrik. Patrick had Maikel twee trappen verkocht en pa had ertussen moeten komen om erger te voorkomen.

In de koffie van Tante Els die op bezoek was, had Maikel zout gedaan en de kluif van Bombel had hij met peper ingesmeerd. Tante had zich doodgeschaamd toen ze bij de eerste slok de koffie onwillekeurig in de voorkamer had uitgespuwd en Bombel had liggen janken terwijl hij zijn bek almaar in het zand bleef wrijven. Als straf had Maikel die avond aan tafel zijn brood zonder boter en toespisjes moeten eten. Heel smakelijk had hij gegeten, hij had er zelfs twee sneetjes extra bijgenomen.

Met bezorgde gezichten kijken mama en pa elkaar aan. Mama zucht. 'Wat zou een jongen van twaalf toch kunnen aanzetten tot zulke streken? Heeft hij helemaal geen gevoel voor straf?' Ze pinkt een traan weg. 'Moeten we een dokter raadplegen? Hoe moet het later met hem? Aan liefde ontbreekt het hem hier toch zeker niet.' Het is mama duidelijk aan te zien dat ze er verdriet van heeft. Ruzies blijven natuurlijk niet uit en de andere kinderen geven Maikel de schuld van het verstoren van de vrede in huis.

Rinia, zijn oudere zus, had hem met haar vinger tot onder zijn neus, pas gerost. 'Luister brada, die rotstreken van je kan je met iedereen uithalen, maar met mij moet je het eens proberen. Vent, ik sla je bek kapot!' Pa was er weer eens tussengekomen, hoewel hij Rinia toch gelijk moest geven.

Alsof haar waarschuwing als een rode lap op een stier had gewerkt, had Maikel een week na de uitbarsting Rinia vreselijk gespeeld.

Toen ze zich 's middags haastte om door de zware regenbui de bus nog te pakken, was ze hopeloos in haar mantel gefrommeld. Die kwast van een Maikel had de mouwen dichtgenaaid. Rinia kon vuur spuwen van woede. Voor deze streek moest hij zijn voetbalmiddag opgeven om de bemodderde schoenen van het hele gezin te poetsen.

Maikel had gepoetst tot alle schoenen glommen, maar ook deze keer had de straf de gewenste uitwerking gemist, want onder het poetsen had hij zelfs diskjockey en zanger tegelijk gespeeld. Hij had de ene hit na de andere aangekondigd en die met alle variaties van de artiesten gezongen en gedanst. De schoenborstel had hij als mike voor zijn mond gehouden.

Als Maikel op een middag niet thuis is, zitten Rinia, Patrick en Edith met de ouders over hem te praten. Rinia stelt voor om samen Maikel een poets te bakken.

'Heerlijk', zegt Patrick, 'laten we hem banken, laten we hem een koekje van eigen deeg geven.'

Pa vindt het een goed idee, maar ze moeten al hun overredingskracht aanwenden om mama mee te krijgen en eerst als ze beloofd hebben Maikel helemaal geen pijn te doen, stemt ze ermee in.

Als Rinia haar plan aan de anderen voorlegt, liggen die krom van het lachen. Over een paar dagen is het Pasen en hoewel het bij hen geen gebruik is om elkaar op beschilderde eieren te trakteren, stelt Rinia voor het dit jaar wel te doen.

Volgens afspraak stuurt mama op de dag voor Pasen Maikel uit om boodschappen te doen. Zijn afwezigheid wordt door de samenzweerders benut om snel een stel hardgekookte eieren te beschilderen. Ze hebben er een hele pret bij. Eén ei, een stuk groter dan alle andere, wordt niet gekookt, maar wordt met bijzondere aandacht door Rinia zelf beschilderd. Als ze klaar is met de job is het grote ei verreweg het mooiste.

Op paasmorgen krijgt Maikel zijn nieuw truitje terug, hij mag het vandaag aantrekken. Als het gezin aan tafel zit en Rinia de mand met eieren tevoorschijn haalt, is iedereen vrolijk. Maikel vooral straalt van verassing.

'Maikel', zegt mama, 'ga je gang. Jij mag eerst.' Gespannen kijken ze toe en jawel, Maikel loopt in de val die ze voor hem hebben geregeld. Uitgerekend het grote mooie ei verhuist van de paasmand naar zijn bord.

Met veel plezier slaan de anderen de eieren op hun bord kapot, maar als Maikel het voorbeeld volgt, spat het niet-gekookte ei uit elkaar: een eendenei.

Maikel druipt van de rommel, zijn trui is onherstelbaar gevlekt en hij heeft zeker een paar uur nodig om de kleverige troep uit zijn haar te krijgen. Alle mensen zijn door de smurrie genoodzaakt van tafel op te staan, maar daar hebben de samenzweerders helemaal geen moeite mee. Rinia en Patrick zingen luid Maikel zijn favoriete nummer, Edith giert het uit. Hoewel mama en pa het zonde vinden van de trui, hebben ze de grootste moeite hun lachen in te houden. Alleen Maikel, helemaal onder de brij, zit met een beteuterd gezicht te kijken. Hij vraagt zich af hoe mensen er toch toe kunnen komen om zo'n misselijke streek met anderen uit te halen.

Kaalkuif beert het voor zichzelf

Ray was broke en het pakket met curlyspullen dat zijn tante hem uit P'tata had toegezonden was net op tijd aangekomen. Zijn haar begon al duidelijk weer te kroezen en het geld dat hij had opgespaard was nauwelijks genoeg voor een behandeling. Ray zuchtte. 'Ai man, die kapsalons zijn peperduur geworden, zelfs voor een curly met je eigen spullen.'

Zijn stonebrother Gordon had hem grappend aangeraden om in plaats van naar een kapsalon te gaan, net als hij maar bij een gewone barbier kaalkuif te knippen, goedkoop en modern. Bovendien was hij dan eindelijk bevrijd van die vettroep op zijn hoofd, die net een zuip-lap steeds maar dorst scheen te hebben en altijd nat gehouden moest worden.

Ray had als antwoord alleen zijn middelvinger omhooggehouden, Gordon met zijn halfkale knikker kon de pot op. Ofschoon die hem het kapsalonbezoek ont-raadde, was hij er zelf toch altijd als de kippen bij om daar met hem naar toe te gaan, want het wemelde er van mooie meisjes die hun haar kwamen doen.

Als Ray zich op het afgesproken uur bij de kapper meldt, is Gordon dan prompt ook van de partij. Bij hun binnenkomen zien ze een opvallend mooi meisje dat op haar beurt zit te wachten. Op hun groet knikt ze vriendelijk terug en als Ray op een behandelstoel voor een grote spiegel plaatsneemt, ziet Gordon zijn kans schoon om een praatje met haar aan te knopen. Ze heet Cindy en is met vakantie uit Holland bij haar ouders gelogeerd. Omdat ze al een hele tijd is weggeweest, heeft ze hier nog maar heel weinig kennissen. Gordon zijn uitnodiging om samen naar een streetparty te gaan neemt ze heel graag aan.

Als Rays stevig ingevette curly weer lekker zit, stappen de jongens op, vrijmoedig nagewuifd door het mooie meisje.

Gordon raakt niet uitgepraat over haar. Hoewel ze op school klaar zijn met repetities en voorlopig niet meer hoeven te studeren, laat hij zich gedurende de rest van de week niet meer zien. En ook de week daarop blijft hij vreemd genoeg weg.

Als Rays zus hem vertelt dat ze zijn vriend Gordon met een sportief gekleed meisje op het terras van Krasje heeft zien zitten, stelt hij voor zichzelf vast dat die versierder natuurlijk weer een nieuw visje aan de haak heeft geslagen. Gordon staat nou eenmaal bekend als een meidman en zijn wakawaka ai en dyompo futu lobi zijn heel gewoon bijproducten van zijn overgevoeligheid voor vrouwelijk schoon.

'Daarom zie ik die leba niet', zegt Ray. 'Misschien denkt hij dat ik z'n kaas van z'n brood ga eten.'

Wanneer Gordon eindelijk komt opduiken, vraagt Ray hem of hij een leuke tijd met zijn nieuwe love heeft gehad.

'Leuk? Ga zitten mi boi, laat me je vertellen! Weet je wie die sma is met wie ik draaide? Rarara. Die mooie kleine meid uit de kapsalon. Die sma is sportief, jongen! Toen ze merkte dat ik broke was, heeft zij alle uitjes en innetjes betaald. Ik geloof dat haar vader blad heeft lek' santi.' Rays mond valt haast open van verbazing. Gordon gaat grinnikend door. 'Toch moet ik je iets bekennen. Toen ik kennis met haar maakte, heb ik het voor je gebeerd. Ik vond het vreselijk zout om haar te zeggen dat ik broke was, eerlijk gezegd schaamde ik me ervoor. Ik heb me toen onder jouw naam en adres aan haar voorgesteld. Cindy is gisteren vertrokken. Als je brieven van haar ontvangt, dan zijn die dus voor mij bestemd. Be a good sport.'

Rustig laat Ray Gordon uitpraten, terwijl hem veel duidelijk wordt.

'Kijk brada', zegt hij ernstig. 'Hoewel ik er geen narigheid van verwacht, vind ik het een laffe streek van je. Een sportief kind behandel je toch niet op die manier!'

Gordon weigert de zaak zo te bezien en lacht om zijn eigen vindingrijkheid en om Ray die de boot heeft gemist. Ray daarentegen kijkt allesbehalve vriendelijk en zegt stug toe de brieven te zullen doorsturen. 'Maar', voegt hij eraan toe, 'wat doe ik als er brieven van haar vader komen?'

'Brieven van haar vader? Die mag jij houden', antwoordt Gordon. 'Ik hoop dat hij jou ter verantwoording roept om z'n dochter.'

Nu is het de beurt aan Ray om te lachen. Hij haalt een brief uit zijn zak. 'Prachtig', zegt hij, 'lees maar!'

Gordon pakt de brief die Ray hem aanreikt en begint te lezen.

De brief is geschreven en getekend door de directeur-eigenaar van een zeer groot handelsbedrijf. In de brief bedankt hij voor de leuke vakantie die zijn dochter Cindy door toedoen van Ray heeft gehad. Als teken van dank biedt hij Ray een vakantiejob aan, die niet de gebruikelijke twee weken duurt, maar voor een volle maand bedoeld is. Het loon is op speciaal verzoek van Cindy gesteld op vijftienduizend gulden per dag.

Als Gordon klaar is met lezen, is zijn enige reactie zichzelf een vuist tegen zijn kaalkuif verkopen.

Streilibi

Als wilden die een krijgdsdans maken, stormden de kinderen de keuken binnen. 'Wat is er aan de hand?' vroeg Rita een beetje geschrokken.

'Mama, dat ding dat we je gezegd hadden van die mensen van hiernaast is waar. Kom zelf kijken. Ze hebben net zo'n driewieler gekocht als die Mike de vorige week op zijn jaardag van ons heeft gekregen. Alleen hebben zij nog een mandje aan het stuur gezet.'

Rita weifelde, maar op aandringen van de kinderen, die haar bijna voortduwden, liep ze toch mee naar het raam. En jawel, op het erf naast reed kleine Jerry vrolijk rond op zijn driewieler, spiksplinternieuw, zo uit de winkel.

Ai baya, dacht Rita, het is ook de kinderen niet ontgaan dat deze mensen een minderwaardigheidscomplex hebben.

Al gauw na hun intrek was het de hele buurt overgevallen dat deze familie alles wat anderen aanschaffen ook moesten hebben, en liefst nog duurder en groter.

Weer in de keuken dacht Rita met een beetje weemoed terug aan haar vorige burens. Toen die na veel wiken en wegen uiteindelijk besloten hadden zich in Nederland te gaan vestigen, was het moeilijk geweest afscheid te nemen. Als burens hadden ze jaren samen in de beste harmonie geleefd. Zo goed zelfs dat ze elkaar tenslotte als familie waren gaan beschouwen.

Wat een verschil was dat volk dat daarna daar was komen wonen. Die hebi's hadden niet eens de beleefdheid gehad om als directe burens kennis te komen maken met haar en Wilgo. Niet eens bij de schutting.

Het was daar een ordinaire troep, de radio storend luid aan, ook al was niemand thuis. Onverzorgde kinderen die bij tij en ontij rondsletterden op straat, voorbijgangers molesteerden en ruzie zochten met alle buurtbewoners.

Het ergst waren nog de scheldpartijen van de ouders onderling. Die schenen het heel normaal te vinden om elkaar in het bijzijn van hun kroost de smerigste termen naar het hoofd te slingeren.

Nee, de tot voor kort nog zo rustige buurt was niet gelukkig met deze 'aanwinst'.

De telefoon ging over, Rita nam op. Het was Joyce Bijnaar van de overkant. 'Hi Rita. Regie en ik zijn zaterdag twaalfeneenhalf jaar getrouwd. Koperbruiloft, me schat. We hebben helemaal geen feest. In deze tijd kan je het geld beter gebruiken. Maar toch verwachten we jullie en de overige vrienden van de buurt op die avond voor een hapje en een borrel. Voor de jeugd hebben we overdag b.b. met r.'

Lachend had Rita geantwoord: 'Mi gado Joyce, jij en Regie koperbruiloft? Straks zijn Wilgo en ik ook al vijftien jaar getrouwd. Meisje, w' e kon owru. We komen zeker. Ik verheug me er nu al op.'

De dagen tussen Joyce Bijnaars telefoontje en de borrelavond werden gebruikt om een kleine tent op haar erf op te zetten. Iedereen van de buurt had meegeholpen, behalve de hebi's. Die waren vanzelfsprekend niet uitgenodigd.

Op de feestdag leek het een jeugdhappening. De kinderen werden flink onthaald, niet voor niets was er speciaal voor hen voor twee grote potten bruine bonen gezorgd. Bij het naar huis gaan kreeg elk als extra traktatie snoep mee.

Het kroost van de hebi's zat voor hun deur uitgebreid alles op te nemen. Hun gebruikelijk zwaar geschut bleef ook nu niet achterwege: 'Buhhh, tu taki fayalobi nomo. Yu ma ben sluit tumusi fu bestel wan ruiker, no? Voedseldistributie voor mofina kinderen. Un n' e syen fu go hossel nnyan? Mi wins' a nnyan lai pepre mek' a bron yu bèk, pur' gridi gi yu!'

De kinderen, die zich thuis beklaagden over de beledigingen, kregen te horen dat ze zich maar niet aan die onopgevoede bende moesten storen. De ouders lieten niet merken dat ze zich toch wel ergerden.

Tijdens het gezellig samenzijn die avond nam Joyce de dames mee naar binnen. 'Wat hebben jullie me verwend. Rita, je marmertaart is gewoon zalig. Je moet ons het recept geven. Vinden jullie die sla van Ilse niet prachtig gegarneerd? Meisje, hoe wist je dat Regie dol is op garnaalsla? Mina, mens je goochelt! Waar heb je kip gevonden voor die heerlijke satés? Ivy, ik heb in geen jaren echte amandelorgeade op mijn tong gehad.

Je bent een juweel. Laten we alvast wat van die krokante phulauri van Sonja voor die jongens buitenzetten. Den o nyan, vooral fa den s'don e dring' den sopi.'

Buiten hadden de vaders hun politiek debat onderbroken om het hinderlijke gedrag van de hebi's te bespreken. 'Die rotzooi begint me al aardig de keel uit te hangen. Die vrouwen ergeren zich groen aan dat wijf met die eeuwige krulspelden op haar kop, thuis of uit. Zodra ze iets nieuws aantrekken, schoenen, een leuke jurk of zo, zie je dat kreng een paar dagen daarna met net zulke dingen uitgedost naar de markt gaan.'

'Mike krijgt op zijn jaardag een fietsje. Voor hun kleine, die helemaal niet jarig is, wordt ook zo een fiets aangeschaft. Met mand! Ilse haalt een gewoon hondje voor de kinderen in huis, zij kopen een dobermann!'

'Jullie weten zelf hoe Sonja haar tuin verzorgt. Voor moederdag krijgt ze van mij en de kinderen een tuinslang. De volgende dag hebben die ellendelingen ook een tuinslang, alleen nog langer dan die van Sonja. En dat terwijl ze geen moer op hun erf hebben behalve een hoop onkruid.'

'Moet je dit horen. Ik krijg een diensttelefoon thuis geïnstalleerd. Joyce, die bij de administratie van Telesur zit, vertelt me dat dat tuig direct ook telefoonaansluiting heeft aangevraagd. We wonen niet in een rijke buurt. Als ze zo met geld kunnen strooien, konden ze toch evengoed aan de Anton Dragtenweg of op Mon Plaisir zijn gaan wonen. Volgens mij hangen ze de big shot uit, terwijl ze zich dat helemaal niet kunnen veroorloven.'

'Ik snap ook niet waar ze het geld vandaan halen voor deze streilibi. 't Interesseert me trouwens geen bal. Ik vraag me alleen maar af wat die kloot van een vader ertoe brengt om precies zo'n hemd als mijn duurste uit de winkel te halen en dat naar het werk aan te trekken.'

Harry, die de overige vaders rustig hun gal had laten spuwen, nam het woord. 'Jullie hebben gelijk. Ik vind dat er een eind aan dat gezeik moet komen. We moeten iets doen. We kunnen bijvoorbeeld met veel uiterlijk vertoon doen alsof we een heel duur ding aanschaffen. Als ze hun streilibi consequent doorvoeren - wat ik ook verwacht - jagen ze zichzelf flink op kosten. Die flauwe kul gaat ophouden, want ze hebben geen bankbiljettendrukpers.'

'Prachtig', viel Wilgo Harry bij, 'ik heb een idee. Ik werk bij H.J. Ik kan makkelijk aan een lege kist komen, waar de grote dubbeldeursijskasten in verpakt zijn. Op de werkplaats vul ik de kist met afvalkarton en sluit hem weer als nieuw. Op die nepkist verf ik met koeienletters "Voorzichtig, breekbaar" en ik rij hem naar huis. Dat plan van Harry is helemaal niet gek. Jullie zijn natuurlijk allemaal thuis om te helpen die zogenaamde zware boi af te laden en naar binnen te sjouwen.'

'Waaai', riep Ewald geestdriftig, 'ze gaan braken! We moeten gewoon doen alsof we een zware vracht tillen. Niemand moet lachen.'

De dames gierden het uit bij het horen van het plan. Rita, praktisch als altijd, gaf een waarschuwing: 'Laat vooral niets van het plan bij de kinderen uitlekken. Als de kist eenmaal binnen is, blijft die ongeopend staan. De kinderen hoeven niet te weten dat er alleen maar troep in zit.'

Toen Wilgo op een zaterdagmorgen met de pick-up kwam aanrijden, stonden alle vrienden van de buurt al klaar. Als een stel beroepssjouwers deden ze het werk, een-twee-drie- hee, een-twee-drie-hee.

Halverwege de job kwam Rita met twee koude djogo's aanzetten waar ze de samenzweerders op ont-haalde. Onder bekijk van de hebi's lieten ze zich het bier best smaken, waarna ze als echte acteurs hun sjouwersrol verder speelden.

Net luid genoeg voor de bende van naast om te horen maakte Harry de opmerking: 'Voorzichtig bij de poort. Die achthonderd dollars van deze ijskast vind je niet zomaar op straat.'

Toen de kist eindelijk in huis geplaatst was, liepen Rita en Wilgo tot de poort met de anderen mee. Rita bleef keurig in haar rol. 'Nogmaals hartelijk bedankt. Met zo'n grote freezer zorg ik voor een flinke portie icecream. Geef thuis door dat iedereen zijn mond kan beginnen klaar te zetten.'

Volgens afspraak had niemand tijdens de hele sjouwshow de minste aandacht aan de hebi's besteed, hoewel ze heel goed wisten dat elke beweging en elk woord nauwlettend geregistreerd werden.

Dat de ijskast daar indruk had gemaakt en een punt van bespreking was geweest, bleek wel duidelijk uit de reactie later.

Een van de broertjes had Rita's oudste dochter, Cynthia, toegeroepen: 'Je vader heeft dat geld van die ijskast gestolen, no?'

Commentaar van zijn zus volgde direct: 'Un bigifasi beest. So bun na miljonair un wan' prei!'

Cynthia was naar binnen gesprint om het aan haar moeder te vertellen, maar tot haar verbazing had die alleen maar stilletjes gelachen.

Nauwelijks een week later werd een even grote kast naast afgeleverd. Mevrouw 'Hebi' had de zes sjouwers niet gewoon op een biertje getrakteerd. Met vier rijen roze rollers op haar hoofd was ze hun tot op straat demonstratief dure whisky komen inschenken.

Wie gedacht had dat het gedoe na zo'n forse uitgave nu wel afgelopen zou zijn, had het helemaal mis. De streilibi ging ongestoord verder. Maar op een middag sloeg het ongeluk onverwachts toe.

Alle buurtbewoners stonden buiten te kijken naar de wandelmars, die op die dag ook door hun straat voerde. Er kwam een prowagen aanrijden. De politiemans aan het stuur kende Harry. Hij zag hem voor de deur staan en stopte voor een groet. Als vriend kon hij het niet laten Harry een pingi te geven: 'Brada, je woont hier lekker, maar pas op, leen geen geld aan die oplichter van nummer twaalf. We moeten die vent gaan arresteren, hij heeft voor een enorm bedrag van zijn baas verduisterd.'

Het nieuws ging als een lopend vuurtje door de straat. Alle aandacht verplaatste zich direct van de wandelmars naar nummer twaalf.

De politiemannen kwamen met Hebi Numero Uno naar buiten en voerden hem in de prowagen weg.

Niemand was blij met deze nare afloop, maar niemand was er ook rouwig om.

Iedereen zweeg. Alleen Cynthia nam een fatu. Voor één keer kon ze niet nalaten de hebi-kinderen bij de poort stiekem wat toe te roepen. 'Un bigifasi beest. So bun na miljonair un wan' prei.'

Groenteruzie

Op het eerste gezicht zag de mand met groenten op het aanrecht er uit als iedere andere, maar als je met een beetje meer aandacht keek, kon je direct merken dat er iets mis was. Het rommelde dat het een aard had en ieder ogenblik kon een volledige groentoorlog losbarsten.

Het begon allemaal met een grote sappige vlees-tomaat, die met haar ijdelheid en grootspraak wrevel bij de andere groentesoorten wekte.

'Het is toch eigenlijk een belediging aan mijn adres', zei ze, 'dat ik hier tussen allerlei onbelangrijke gewassen als kaisoi, dagublad en bittere sopropo gestopt wordt, terwijl ik bij geen enkel diner van koningen en keizers ontbreek.'

'Hou liever je papperige bek', gaf kaisoi ruw terug. 'Wie haalt het in zijn hoofd om tomaat in een heerlijke chinese tjapsoi te doen. Jij zou die schotel alleen maar bederven, terwijl ik daar de groente bij uitstek voor ben.'

'Ach wat', riep ui, 'bij zowel koninklijke diners waar tomaat over opschept, als bij een lekkere tjapsoi ben ik onmisbaar. 't Is dus heus geen goocheltoer om te berekenen wie van ons drieën het belangrijkste is.'

Een gele peper mengde zich in de herrie. 'Ik merk tot mijn verbazing dat jullie waarschijnlijk nog nooit van madame Jeanette met haar onweerstaanbaar parfum gehoord hebben. Wel dan, hier ben ik, aangenaam. Precies zoals madame Jeanette met haar onweerstaanbaar parfum alle heren wist te bekoren, zo bezit ik de gave om met mijn mysterieuze aroma aan elke tafel iedereen te laten watertanden.'

Soepgroenten, slablaadjes en piment hielden zich, beschaamd over zoveel herrie, op de achtergrond en zeiden geen woord. Maar een zakje bruine bonen, dat zich tot nog toe buiten de arena had gehouden, achtte het nodig om ook een bijdrage te leveren. 'Jullie met je koningen en keizers, die je op je vingers kan tellen, kunnen allemaal de pot op. Met mijn beroemde b.b. met r. maak ik dagelijks miljoenen kinderen en volwassenen blij, thuis en op feestjes. Wie van jullie doet mij dat na?'

'Bam bam, bam bam bam', klonk het boze gebonk van de kokosnoot tegen het aanrecht. 'Als je het over feesten hebt, dan mag je mijn naam gerust bovenaan de lijst plaatsen, want daar vervul ik altijd een hoofdrol. Denk maar aan kkrontobana en andere lekkere gerechten als grit'bana, moks'aleisi en een complete javaanse tafel en vergeet ook vooral niet de heerlijke dranken als dawet, orgeade en rumkokoswater, waar ik in verwerkt ben. En wie lust er geen boyo? Uit mijn vruchtvlees bereidt men olie, margarine en schoonheidsproducten. Mijn harde bast gebruikt men voor het vervaardigen van kunstvoorwerpen en mijn vezels en bladeren vinden een bestemming bij vlechtwerk en bedekking.'

Kokos wachtte even en vervolgde toen met stemverheffing: 'Van al mijn producten hebben door de jaren heen koningen, keizers, rijken en armen plezier gehad, dus eigenlijk hoor ik als belangrijkste niet onder, maar boven jullie in de mand. Had men mij daar geplaatst, dan had ik met veel genoeg jullie trotse en verwaande bekken platgedrukt.'

De stem van een ei, dat zich geroepen voelde ook een steentje bij te dragen aan de heksenketel in de keuken, klonk plotseling vanuit het eierrek aan de wand: 't Is toch verschrikkelijk grappig om jullie te horen bekechten over je positie, maar laat mij jullie vertellen dat mijn positie bij bakken en koken minstens honderd keer belangrijker is dan die van het hele stel daar in de mand. Stuk voor stuk worden jullie weliswaar gebruikt, maar vergeet niet dat zo goed als elk kookboekrecept begint met "neem een ei".'

De uitspraak van ei ontlokte een haast oorverdovend tumult in de mand. Met een zwaar buitenlands accent galmde paprika, die zich de meest exotische aanwezige achtte, daar bovenuit: 'Ei, houdt u zich alstublieft hierbuiten. Als er zich bij ons onderling een groente- en vruchtendiscussie manifesteert, kunnen wij uw bemoeienis in deze affaire hoegenaamd niet appreciëren. U behoort immers tot een veel minder geslacht dan wij. U met uw neem-een-ei gezicht bent alleen maar een soort uitwerpsel van een kip. Knoop dat maar in uw kippenoren.'

Voor één minuut vergaten de herrieschoppers hun onderlinge ruzie en applaudiseerden eendrachtig luid voor paprika.

Net zouden ze weer beginnen met hun snoefcon-
test, toen van helemaal onder uit de mand een onooglijk
kleine rode peper zich roerde. 'Kop dicht allemaal!
Als ik ben uitgepraat is het afgelopen met jullie gezwam
over belangrijkheid. Ik ben wel de kleinste in het gezelschap,
maar maak geen grappen met mij, ik ben overal
berucht. Alata-kkapepre, dat na mi! Van elk van jullie
soort kan men een hoop na elkaar naar binnen werken.
Van mij durft de grootste en sterkste vent er nauwelijks
één aan. Als er onder de gasten in de mand één is die
het tegen mijn reputatie wil opnemen, laat die maar naar
voren komen, zo niet, hou dan verder je bek. Elk van ons
heeft zijn eigen functie, anders had men ons niet van de
markt gehaald.'

Het bleef doodstil in de mand. Alata-kkapepre had
gelijk.

De voetbank van de familie

De grote schoolvakantie waar ze zo naar toegeleefd hadden is nog maar net begonnen of Yvette en Yvonne, de onafscheidelijke tweelingzusjes, vervelen zich stierlijk.

Het vakantiehuis op Blaka Watra, dat Pa met veel moeite reeds weken geleden had kunnen bespreken, had hij in verband met roofovervallen in die omgeving maar weer afgezegd.

Curaçao, bij tante Ella, zat er ook al niet in. Pa had gezegd dat de deviezen- en passageproblemen die aan zo'n trip verbonden waren, te veel van zijn tijd en energie zouden vergen. Maar uit gesprekken, die hij de laatste tijd vaker met ma had over de onrustbarende stijging van de kosten van levensonderhoud, hadden ze de conclusie getrokken dat een buitenlandse reis nu een beetje boven zijn draagkracht ging. Ze hadden er dus niet op aangedrongen.

Gewapend met een zak popcorn zitten ze op hun voortrap alle mogelijkheden af te tasten hoe toch een beetje lol te hebben, want hun vakantieagenda bestaat tot nu toe alleen maar uit badmintonoefeningen en een streetparty bij Hot Stuff. Al bij al wel een magere lijst voor twee levenslustige tieners, die met goede cijfers zijn overgegaan.

Als Yvonne, de meest praktische van de twee zegt dat ze het misschien te ver zoeken, wordt de agenda opnieuw bekeken en aangevuld met bezoekjes afleggen bij kennissen met leuke videobandjes en muziekcassettes.

Bezoekjes afleggen, wacht even! How about tante Alma? Tante Alma was een kiek apart, een nicht van ma waar je om kon lachen. Haar Nederlands was verschrikkelijk en ze was gewoon dom.

Zij en ma hadden slechts zelden contact met elkaar en ma kon zich groen ergeren als tante het had over klassenverschil. 'Jullie wonen in een groot huis in een dure buurt, ma mi na mofinawan. Ik ben tevreden met mijn volkswoning op Flora.' Toen ze pa en ma was komen uitnodigen voor de bigipoku dans ter gelegenheid van haar vijftigste verjaardag had ze de stemming weer verknald met de opmerking dat de zitkamermeubels op het feest van het voetbankje werden verwacht.

Bij het zien van Yvonne's pols in gips had tante eens uitgeroepen: 'Mi gado baya, gebrokende pols heerst. Ewald van mij heeft van haar ook gebroken.' De meisjes waren de kamer uitgevlogen en hadden buiten de lachstuipen gehad. Tante Alma had zich niets van het lachen aangetrokken. 'Als ik net zo'n mooi gebed in mijn mond had als jullie zou ik ook vaak lachen.' Tante's 'gebed' had de meisjes opnieuw de kamer doen uitstuiven.

De zitkamermeubels Yvette en Yvonne besluiten om zaterdagmorgen bij voetbank Alma op bezoek te gaan. Ze gaan er een lekkere fatu nemen. Alleen zullen ze ervoor moeten waken niet te lachen.

Met een beetje moeite is het adres op Flora gevonden. De deur wordt door tante Alma zelf opengedaan. Haar ontvangst is buitengewoon hartelijk: 'Wat een verrassing, wat een verrassing! Na wan bun sen' un kon dya. Wat ben ik blij jullie te zien!'

Terwijl tante hen welkom heet, komt een meisje van hun eigen leeftijd met een mand wasgoed van het erf naar binnen. 'Meisjes, dit is jullie nicht Eileen en Eileen dit zijn Yvette en Yvonne.'

Enigszins verwonderd kijken de nieuwontdekte nichten naar elkaar, waarna ze allen tegelijk wat te zeggen hebben. Yvette voert in haar enthousiasme de boventoon: 'Eileen, als je wist hoe we voor je gekraakt hebben bij het Scholieren Songfestival, vanaf de voorronde vonden wij jou de beste.'

Yvonne vult aan: 'Als ik had geweten dat je mijn nicht was, had ik kunnen opscheppen bij mijn vriendinnen toen jij de eerste prijs kreeg.'

Eileen, die duidelijk blij is met de aanwinst, laat zich niet onbetuigd: 'Ma, dit is die tweeling over wie ik je vertelde dat ze hun naam maken in de jeugdselectie van de Badminton Bond. En ik wist niet eens dat we familie van elkaar waren.'

Op het lawaai van de meisjes komt een goedgebouwde jongeman van ongeveer achttien jaar uit de kamer. Eileen stelt hem als haar broer voor. Rex blijkt bodybuilder te zijn die hard traint voor het aanstaande contest.

Eindelijk krijgt tante de kans om wat te zeggen: 'Baya, wat een beroemde familie op zang- en sportgebied! Eileen, winnares Scholieren Songfestival. Yvette en Yvonne, badmintonsterren. M' e go gi wan fuif als Rex wint. Ik ga hem helpen. Vanaf vandaag ga ik hem in plaats van twee, drie keer per dag verkrachten met een liter melk.'

Tot hun verwondering hoeven de meisjes hun lachen over het verkrachten niet in te houden, want Eileen en Rex schateren het uit.

'Ma is de domste vrouw ter wereld', zegt Rex. 'Maar tegelijk ook de liefste moeder. Ik zou haar niet voor duizend geleerde vrouwen met een titel willen ruilen.'

'En sportief dat ze is', haakt Eileen in, 'ze vindt het helemaal niet erg dat we om haar lachen, want ze weet hoeveel we van haar houden.'

De heerlijke geur die hun uit de keuken tegemoet stroomt, blijkt afkomstig te zijn van de fiadu en de pindabanketjes, die tante op bestelling moet leveren. Haar tamarindestroop is zalig en de fiadu-krabpatu smaakt volgens Rex alsof een engeltje op je tong pist.

Tantes uitnodiging aan de meisjes om zich thuis te maken is geheel overbodig, want ze voelen zich hier best op hun gemak. In plaats van 'maak je thuis' had tante het klaargespeeld om 'maak dat je thuis komt' te zeggen, wat natuurlijk weer een oorverdovend lachsalvo tot gevolg had.

Yvette en Yvonne mogen vrij proeven uit de verschillende flessen zuurgoed en koekjes, die voor de verkoop uitnodigend op een tafel bij het straatvenster staan.

'Ver-ruk-ke-lijk, tante! Gewoon ver-ruk-ke-lijk! Mogen we voor een vijfje maïzenakoekjes, daar houdt ma zo van.'

'Kaba ba, meisje. Vandaag praat niemand over geld. We zijn veel te blij met elkaar. Ik maak een zak gemengde koekjes voor jullie klaar om mee te nemen. Ik zou jullie ook wat manja's van het erf willen meegeven, maar het is jammer dat ze allemaal bet'beti zijn door awari's. Ellendige insecten zijn dat.'

De voltallige jeugd giert het uit. 'Ma, buidelratten zijn geen insecten', legt Rex zijn moeder op haar verwonderd kijken uit.

'Tante, u hebt gelijk', zegt Yvonne, terwijl ze haar een grote brasa geeft. 'We zijn echt een beroemde familie, maar niet alleen op muziek- en sportgebied, want waar het koken en bakken betreft hebt u de kampioenstitel gewonnen.'

Ook Yvette omhelst tante hartelijk: 'En u bent de liefste kiek van Suriname, een echte kampioenskiek! Vanaf vandaag gaat u ons vaker zien dan u lief is. We hebben al een afspraak met Eileen gemaakt en Rex heeft ons uitgenodigd voor een bezoek aan de teeveestudio waar zijn trainer werkt. Zo te zien gaan we een heel leuke vakantie tegemoet.'

De wraak van de ghostwriter

Op een rustige zondagmorgen zat een man op een bank in de Palmentuin. Met zijn dikke lichaam had hij de helft van de bank in beslag genomen, de twee tassen die hij bij zich had eisten de rest van de ruimte voor zich op.

Uit de ene tas haalde hij allerlei lekkere hapjes tevoorschijn, die hij gulzig na elkaar verorberde. De andere tas stond bol van vruchten en een grote thermosfles hete koffie.

Voor de mensen die gewoon langsliepen leek het een gezellige eenmanspicknick van een dikzak. Maar voorbijgangers die beter keken, zagen ook het verdriet dat bij hem zo duidelijk merkbaar was. Terwijl hij at stroomden almaar tranen langs zijn wangen. Hij ging zo in zijn verdriet op, dat hij het niet eens merkte als een vriendelijke voorbijganger hem toeknikte of groette.

Vanuit zijn beschutting onder een bosschage had een schildpad het tafereel aandachtig geobserveerd, maar hoe hij er ook zijn kop over brak, hij kon toch geen enkele reden bedenken waarom een man met tassen vol lekkere dingen moest zitten huilen. Hij dacht er het zijne van en bleef maar stil onder zijn dorre bladeren liggen. Maar toen de man een slaatje uit een van de tassen haalde en de geur van kropsla en kool zijn neus prikkelde, werd de verleiding hem te groot.

Langzaam kwam hij tevoorschijn en liep naar de man toe. 'Hallo vriend', zei hij, 'wat is het vandaag toch een heerlijke dag. Je hebt zoveel lekkere hapjes bij je en toch zit je te grienen. Ik vraag me af wat daar toch de reden toe kan zijn.'

'Ach, sommige mensen worden mager van verdriet, ik niet. Ik word er juist dik van en om mijn verdriet een beetje te vergeten eet ik er maar op los.'

'Vreemd', zei de schildpad, 'ik dacht dat je verdriet had omdat je zo dik bent en jij zegt dat je dik wordt omdat je verdriet hebt. Ik wil niet in je zaken bemoeien, maar wat maakt je dan zo verdrietig?'

'Ach ach', zuchtte de man en deed wat van de sla voor de schildpad op een bordje. 'Altijd heb ik er naar verlangd een beroemd schrijver te zijn.'

Ik heb zoveel mooie verhalen in mijn hoofd, maar ik kan die niet op papier zetten. Daar heb ik niet genoeg schrijftalent voor. Het is zo jammer voor mijn verhalen, vind je ook niet?'

'Dat is toch frappant', zei de schildpad, 'bij mij is het net andersom. Zelf kan ik geen verhalen bedenken, maar schrijven ..., ho maar, brada. Dat is mijn kluit! Je zou er versted van staan als je zou weten voor hoeveel mensen ik reeds speeches, verzoekschriften en scripties heb geschreven. En allen hebben ze precies als jij hier op de bank gezeten en mij hun gedachten verteld.'

Het geklaag van de man had plaatsgemaakt voor aandachtig luisteren. Terwijl hij zijn gast nog een portie sla aanbood, informeerde hij vol belangstelling of die bereid zou zijn ook voor hem te schrijven.

De schildpad werkte zijn tweede portie naar binnen. 'Kijk vriend', zei hij, 'ik vind je sla geweldig lekker en zoals je zelf weet groeit er in de hele Palmentuin niet één kooltje, er staan hier alleen maar palmen. Ik wil je verzoek wel inwilligen. Als jij zorgt dat ik regelmatig een groentesla krijg, zorg ik dat jij een beroemd schrijver wordt.'

Gretig ging de man op het voorstel in en beloofde dat hij zich steeds aan de afspraak zou houden. Bij wijze van heildronk hief hij zijn kop koffie op en zei: 'Als proef vertel ik je nu een mooi verhaal.'

De schildpad had zonder de man zelfs één keer in de rede te vallen, geconcentreerd zitten luisteren. 'Kom morgen terug en vergeet vooral je slablaadjes niet', gaf hij de man als raad en nam afscheid.

Nauwelijks had de man de volgende dag zijn plaats op de bank weer ingenomen en er zijn tassen neergezet of de schildpad verscheen met een volgeschreven schrijfblok. In zijn enthousiasme wilde de man direct beginnen te lezen, maar met het oog op de afspraak maande de schildpad hem tot geduld: 'Pak maar rustig eerst je tassen uit. We zijn dan allebei bezig. Jij leest en ik eet.'

Terwijl de man de blocnote doornam, liet de schildpad zich de inhoud van de tassen goed smaken.

Het was de twee duidelijk aan te zien dat ze tevreden waren met het resultaat van hun afspraak. De man straalde van blijdschap en beloofde de schildpad, die zijn verhaal in een prachtig manuscript voor hem had omgezet, eeuwige vriendschap.

Ook de uitgever aan wie de man het manuscript aanbood was er geestdriftig over en liet het dan ook met de meeste spoed drukken. Iedereen sprak over het eerste boek van de schrijver dat met zoveel vaart en in zo'n prachtige stijl was geschreven. In lange rijen verdrongen de mensen zich om het te kopen.

Op dezelfde uitbundige manier werden ook zijn tweede en zijn derde boek ontvangen. Geld stroomde binnen en al heel gauw was de man een beroemd schrijver. Met één klap was alle verdriet uit zijn leven verdwenen.

Maar nu hij zoveel geld had, ging hij nog overdadiger eten. Niet meer uit verdriet, maar gewoon uit gulzigheid. En dat was niet de enige slechte eigenschap die zich met zijn rijkdom aandiende, ook een nare krenterigheid had zich eraan toegevoegd. Als hij voor zichzelf het beste ging uitzoeken, raapte hij in de groentewinkel soms slechts koolafval voor de schildpad bij elkaar. Hoewel deze zich wel aan zijn afspraak hield en de verhalen trouw bleef schrijven, bracht de man op den duur vaak zelfs niets voor hem mee.

Met het toenemen van zijn rijkdom en beroemdheid werd de man steeds dikker en gemakzuchtiger en er kwam een dag waarop hij de verhalen die de schildpad voor hem schreef niet eens meer overlas. De uitgever had daar niet het minste vermoeden van, want alle manuscripten hadden hem tot nog toe keurig verzorgd en foutloos bereikt. Zijn vertrouwen in de schrijver was met de jaren zo gegroeid, dat ook hij niet eens meer de moeite nam de manuscripten door te nemen. Daar hij er nooit zelfs de geringste verandering in behoefde aan te brengen, was het bij hem gewoonte geworden na ontvangst ervan onmiddellijk tot drukken over te gaan.

De krenterigheid en de gemakzuchtigheid van de man hadden ondertussen zo'n onvoorstelbare vorm aangenomen, dat hij zijn achtste verhaal alleen maar kwam vertellen en het daags daarna als prachtig uitgewerkt manuscript kwam ophalen zonder zelfs een koolblad voor de schildpad mee te nemen. Zoetjesaan had deze genoeg van de ondankbare behandeling gekregen en hij zon op wraak.

Toen nu de schrijver met het manuscript bij de uitgever aanklopte, was deze erg in zijn schik.

Hij was ervan overtuigd dat het in de boekvorm, evenals alle voorgaande, een enorm kassucces zou worden.

Binnen een week kwam het boek uit. De honderden mensen die het uit de boekhandel haalden, stonden reeds bij het lezen van de eerste bladzijde stom van verbazing. Heel duidelijk stond daar: 'Dit is het verhaal van een ontwikkelde schildpad, die in ruil voor kool en slablaadjes alle verhalen die tot nu toe onder de naam van de zogenaamde schrijver van dit verhaal zijn verschenen, heeft geschreven!'

Het boek handelde over het leven van een schildpad die niet zelf verhalen kon bedenken, maar wel wist te schrijven. Een heel hoofdstuk was besteed aan de man op de bank die wel verhalen kon bedenken, maar geen schrijftalent bezat. Uitvoerig vertelde de schildpad over diens gulzigheid en krenterigheid en zijn niet-nakomen van gemaakte beloftes. Ook de onverantwoordelijke taakopvatting van de uitgever werd aan de kaak gesteld.

'Dit is het laatste werk van de hand van de schrijver, want de schildpad schrijft niet meer', eindigde het boek.

Hoewel de man na het voorval regelmatig met een mand vol kool en slablaadjes op de bank in de Palmenuin ging zitten, is zijn ghostwriter, de schildpad, nooit meer verschenen.

Verrassingen

Wim en Ewald zijn vandaag vroeg van school. Hun onderwijzers moeten surveilleren tijdens de repetitie- en examenweek van de hogere klassen.

Als ze hebben gegeten, fluiten ze Dew en Haroen van de overkant op en het leventje van elke middag kan beginnen. Met een noto, een nummer 4-voetbal, spelen ze partijtje op straat. In hun buurt komen maar weinig auto's langs, van welke omstandigheid ze goed gebruik maken.

Theo en Blaka komen aanzetten en in de verte is de curly van Chas ook al zichtbaar.

Zo gaat het door, A Ten, Ramon, Slim, Soekie, Mike van om de hoek en Arnie van twee straten verder staan reeds opo-bal te spelen.

Iedereen doet zijn best op tijd te zijn, want laatkomers moeten maar naast de krakers op de schutting van zuster Nelom plaatsnemen en zich tevredenstellen met toekijken.

De twee captains, Wim en Ewald, kiezen hun teams. De bal wordt nog even opgepompt en met een geweldig lawaai begint de wedstrijd.

Als ze zo een tijdje bezig zijn, ziet Dew een goede kans om te scoren, hij punt de bal en... pengè-lengè-leng... Twee shutters van zuster Neloms voorraam sneuvelen en de bal vliegt naar binnen.

In een ogenblik is de straat geheel verlaten. Het is alsof de jongens die daarnet nog zo'n lawaai schopten, in de grond zijn verdwenen. Want zuster Nelom is niet makkelijk! Als die stroom voor je zakt ben je nog niet jarig. Ze is nachtzuster in een bejaardentehuis en ze heeft al meer dan honderd keer beurtelings vriendelijk verzocht, boos gekeken of geklaagd om een beetje middagrust. Rust die ze hard nodig heeft om weer fit te zijn voor de nachtdienst. Alles tevergeefs.

Ook het gebruik van haar schutting als tribune is iets waar ze zich aan ergert. De enkele keren dat het lawaai haar echt te veel werd en ze midden onder de game de goalpalen op straat had uitgetrokken, hadden de voetballers het spel slechts voor korte duur onderbroken.

In een wip waren de stokken door stenen vervangen en eens zelfs door jonge noten van de dwergkokos op haar erf.

Ten einde raad had zuster Nelom zich genoodzaakt gezien hardere maatregelen te treffen. Als de bal in haar erf terechtkwam en zij er eerder bij was dan de spelers, nam ze hem gewoon in beslag.

Eens had ze een stel al te geestdriftige krakers op haar schuttingtribune met water uit haar tuinslang bespoten, maar ook dat had niet het gewenste effect gesorteerd, want haar wateraanval had bij zowel spelers als krakers een uitbundig lachconcert veroorzaakt. De enige valse noot in het concert was een besproeide kraker geweest, die een kapotte djogofles op haar dak had gebonkt.

Hoewel de anderen zijn wrevel over het besproeien van zijn zorgvuldig gepreste kleren konden begrijpen, hadden ze hem het gooien van de fles toch kwalijk genomen.

Twee dagen na de shutterramp roept Ewalds vader, zelf een oud-voetballer, een vergadering van de jongens bijeen. Hij vertelt de jongens dat hij van een vriend uit een andere buurt een uitnodiging heeft ontvangen om het met hun team tegen de buurtjongens van zijn vriend op te nemen. Geestdriftig begroeten de jongens het plan en nemen de uitdaging direct aan. Er komt een drieman sterke selectiecommissie en als iemand een vraag stelt over het vervoer, zegt Ewalds vader dat alles is geregeld. Zelfs krakers zijn welkom, alleen moet iedereen die mee wil ervoor zorgen op tijd aanwezig te zijn, want precies om acht uur vertrekt de bus.

Als de jongens zondagmorgen ruim op tijd komen aanzetten, wacht hun een verrassing. Geen bus, maar de auto's van de vaders van Wim, Dew en Henkie staan voor de deur van Ewald geparkeerd, evenals de pick-up van Arnies vader. Er volgt een luid applaus als blijkt dat de vaders niet alleen de deelnemers aan het sportuitstapje naar de uitdaggers rijden, maar zelf ook als kraker meegaan.

Maar op deze verrassing volgt al gauw een tweede die allesbehalve prettig is en de jongens de schrik om het hart doet slaan. In gesloten colonne rijden de auto's namelijk het terrein van het bejaardentehuis van zuster Nelom op.

'Uitstappen!' commandeert de vader van Arnie, die sergeant in het leger is. 'Geef acht!'

De jongens hebben niet het flauwste idee van wat er aan de hand is, maar voor alle zekerheid gaan ze toch maar recht in de houding staan.

Tot overmaat van ramp komt zuster Nelom uit het gebouw aanlopen. Ze heeft een heer bij zich, die de directeur blijkt te zijn. Als de vaders kennis met hem hebben gemaakt, neemt Soekie senior het woord. 'Directeur', zegt hij, 'dit zijn de jongens uit de buurt van zuster Nelom, die wij allen een fijne buurvrouw vinden. Samen hebben we een plan beraamd om haar eens blij te maken. We zijn hier om het terrein, dat helemaal onder wied staat, een flinke beurt te geven. In de koffer van mijn auto heb ik houwens, tjaps, sjoffels en harken liggen. We hopen dat u en onze buurvriendin het een aardig aanbod vinden. Niet waar jongens?'

Beteuterd stamelen de jongens van ja, terwijl op hun gezicht duidelijk te lezen is dat ze het een gemene rotstreek vinden. Hun vaders, die vanmorgen nog zo oké waren, lijken plotseling in slavendrijvers te zijn veranderd. Het lijkt wel een film, wat een komedie hebben die kerels al die tijd gespeeld.

'Op de plaats rust!' buldert de sergeant. Maar veel tijd voor rusten hebben ze niet, want zijn tweede opdracht volgt bliksemsnel: 'Uitpakken!'

Spelers, reservespelers, captain, referee, grensrechters en krakers inclusief werken dat de stukken er letterlijk vanaf vliegen. Stel je voor, vijf opzichters die geen tori geven!

De emmer ijskoud zuurwater, waarop zuster Nelom om elf uur trakteert is een welkome verrassing. De sergeant geeft het sein tot halftime, een pauze die zuster benut om te bedanken voor de nieuwe shutters die de vorige middag aan haar raam zijn geplaatst.

'Ook een idee van de jongens', zegt Ewalds vader. 'We hebben in onze buurt een voetbalvereniging opgericht, waarvan de jongens lid zijn en de ouders donateur. Uit de eerste donatie van de ouders is de reparatie van het raam betaald. De reparatie van uw schutting volgt uit de contributie van de leden.'

Met open mond staan de jongens te luisteren. Alsof hij hun verrassing niet merkt, gaat de spreker rustig ver-

der: 'Wij, vaders, willen ook wel een balletje trappen en dus hebben we een veld gehuurd voor twee keer in de week. De jongens mogen daar ook gebruik van maken. Zuster, u zou ons een genoegen doen als u de aftrap wilde verrichten voor de eerste wedstrijd op ons veld, vandaag over twee weken, vaders tegen zoons. Als tegenprestatie beloven wij u dat u zich thuis voortaan in alle rust kunt voorbereiden op de menslievende taak die u hier verricht.'

Als Ewalds vader is uitgesproken volgt er een uitbundig geklap en gejoel van de jongens.

Wim zegt: 'Die vaders van ons zijn echte samenzweerders, maar ik ben grontapu trots op ze.'

'Stone man, stone', beaamt de rest.

Als het weer rustig is bedankt zuster Nelom de wiedploeg en de opzichters. Ze zegt het een voorrecht te vinden om met zulke sportieve mensen in één buurt te wonen en zegt haar bijdrage aan de vereniging toe. 'Ik geef de vier ballen, die ik in de loop van de tijd heb geconfisqueerd terug en ik geef jullie een nieuwe bal cadeau.'

Alles is een geweldige kiek en de jongens zijn sprakeloos als een vriendelijke zuster Nelom vraagt waar ze aan een indieningsformulier als donateur kan komen.

Voor geen geld zouden ze deze morgen hebben willen missen. Als iemand hun vanmorgen vroeg had verteld wat ze vandaag aan verrassingen allemaal zouden krijgen, hadden ze dat zeker niet geloofd.

De grootste verrassing komt echter wanneer zuster Nelom de uitnodiging tot het doen van de aftrap accepteert. Lachend zegt ze: 'Jullie moeten maar oppassen dat mijn aftrap niet in een rechtstreekse goal resulteert. Niet voor niets ben ik in mijn jonge jaren de spits van het kampioensdamesvoetbalteam geweest.'

Zonder de opdracht van de sergeant af te wachten, trekken de jongens het veld in om de job af te maken.

Ontgroening

Wat gaat de tijd toch snel, had Sila gedacht toen ze werd aangezocht om zitting te nemen in de ontgroeningscommissie van haar middelbare school.

Ze was nu laatstejaars studente, maar ze kon zich nog haar eigen ontgroening herinneren alsof het gisteren was. Hoewel ze het een vrij flauw opschrift had gevonden, had ze het bord 'Ik ben nieuw en dom', dat ze in de optocht moest meedragen, de hele route opgehouden. Ze had geen spelbreekster willen zijn.

Maar Sila wist van zichzelf hoe ver men met haar kon gaan. Een bord als 'Fatso, the fattest ass in the world', dat een dik en verlegen meisje moest dragen, zou zij botweg geweigerd hebben. De jongen, die zich niet verzetten toen hij kaalgeschoren werd en een hakenkruis op zijn kale knikker kreeg aangebracht, had ze een klootzak gevonden.

Het jaar daarop had ze zich opnieuw geërgerd aan de nog onethischer geworden manier waarop de ontgroeners de groentjes in het publiek hun zelfrespect ontnamen. Ze ontkwam niet aan de indruk dat sommige ontgroeners met een sadistische inslag hier ruim aan hun trekken kwamen. Neem bijvoorbeeld de jongen, die aan een ketting door een meisje met een zweep meegevoerd, op handen en voeten op straat moest kruipen. Of het meisje, dat in de drukte bij de ingang van Tower, net voor een uitverkochte matineevoorstelling, op haar knieën het kruis van een jongen moest zoenen. Sila had gewalgd van die perverse taferelen.

Bij ontvangst van de uitnodiging had ze niet direct nee gezegd, dat zou niet leuk tegen het bestuur van de studentenvereniging zijn geweest. Ze had een dag bedenktijd gevraagd. De dag was om en men wachtte op haar besluit.

Op de hem eigen wijze heette de voorzitter haar welkom in de vergaderzaal: 'Welkom, Sila. Je kent de overige bestuursleden en zij kennen jou ook, neem ik aan. Trouwens, men moet hier op school een vreemdeling in Jeruzalem zijn om jou niet te kennen. Jij met je uitgesproken ideeën bent immers de toekomstige presidente van een nog op te richten feministen federatie.'

Sila voelde zich hier best op haar gemak en lachte mee om de scherts aan haar adres.

Ernstiger vervolgde Eric: 'Maar je vrienden weten dat onder deze verschansing een hart klopt als van een pasgeboren kind, zacht en warm. Al de andere studenten die we hebben aangezocht, hebben positief gereageerd. In feite zijn ze reeds bezig een program voor te bereiden. Ik heb je persoonlijk voorgedragen, Sila, omdat ik vind dat we wat meer norm aan de dag moeten leggen. Ik reken erop dat je ja zegt.'

Hoewel ze gekomen was om te bedanken voor de eer, bedacht Sila dat ze moeilijk kon weigeren na het beroep dat de sympathieke voorzitter op haar deed. Ze nam een besluit: 'Dank je wel Eric, dat je mij hebt voorgedragen. Zoals je weet ben ik het helemaal niet eens met de wijze waarop bij de ontgroening met fatsoensnormen wordt omgesprongen.

Je verwacht van mij dat ik als oppositie in de commissie ga fungeren. So be it, maar hou er rekening mee dat ik opstap zodra ik merk dat ze al mijn voorstellen wegstemmen. Ik wens geen medeverantwoordelijkheid te dragen voor ontgroeningsmethoden waar ik eigenlijk op kots.'

'Thanks', zei Eric, 'als het echt fout gaat, meld je ons dat. Je hebt onze backing. Stap maar binnen in de kamer hiernaast. Je commissie vergadert daar.'

De leden van de ontgroeningscommissie gingen zo in hun voorstellen op, dat ze niet eens merkten dat Sila binnengekomen was.

'We vertrekken vanuit het schoolerf. In plaats van trommen, die we van de padvindders zouden lenen, gebruiken de groentjes gewoon boterblikken, die ze met touwtjes en roffelstokken zelf moeten klaarmaken en meenemen.'

'How about een bordje "pispaal" voor een lange jongen en "stoeipoes" voor een verlegen meisje.'

'Ik heb de hand kunnen leggen op twee hondenkettingen en een muilkorf.'

'Een muilkorf! Te gek! Afwisselend laten we de jongens hondje spelen.'

Elk voorstel werd met een stompzinnig gegiechel begroet.

Hoewel Sila haar medecommissieleden door elkaar wilde schudden, zei ze niets, ze peilde de situatie.

'Wie zorgt voor een doorkist? Zoek vooral een bang kind uit om er af en toe in te doen.'

'Een van de groentjes moet voor de deur van Krasje proberen om met monopoliegeld sigaretten te kopen. Die krijgt zeker op zijn donder van de hosselaars daar.'

Sila's bloed kookte. Deze mentaliteit had ze niet voor mogelijk gehouden bij mensen met een gezond verstand.

'Op het Plein moeten ze in een kring om het beeld van Jopi Pengel dansen.'

'We laten ze bij DSB de bank binnenstappen voor een spelletje dyul voor de balie.'

De maat was vol. Sila's stem was hees toen ze uitviel: 'Hou toch op met die flauwe kul! Met welke poppenkast zijn jullie hier bezig? Gebruik je hersens, gebruik je ogen. Lees de krant, kijk op de televisie welke plaats de student vandaag inneemt. Over de hele wereld zijn zij het die veranderingen bij repressieve regeringen doordrukken. Ook bij ons!'

Haar ogen schoten vuur toen ze doorging: 'De persoon moet nog geboren worden die de klok kan terugzetten en deze evolutie denkt te kunnen tegenhouden.'

Sila gaf vol gas. Overdonderd als ze waren scheen niemand er behoefte aan te hebben haar te onderbreken. 'Zowel wij als de nieuwelingen staan reeds met één been in het leven. Ontgroenen betekent rijp maken. Onze taak als ontgroeningscommissie is een steentje bij te dragen om hen rijp te maken voor hun toekomstige plaats in de samenleving. In plaats van hun verantwoordelijkheidsbesef bij te brengen, zetten we de groentjes aan tot onmaatschappelijk gedrag; we laten ze met een spelletje dyul kassiersters van een bank midden in hun gewichtig werk storen.'

Sila ging zitten. Zachter vervolgde ze: 'How about de waardigheid van de groentjes? How about je eigen waardigheid? Ga in godsnaam zitten en bedenk iets zinigs.'

Verlegen als kinderen die een uitbrander hadden gekregen van de juf keken de anderen naar de grond.

Na enig weifelen vroeg de voorzitter: 'Zijn er andere voorstellen?'

'Ja, ik heb er een', zei Sila. 'Als we de groentjes in groepen verdelen, die elk een aantal wijken voor hun rekening nemen, kunnen we een geweldige actie op touw zetten. In een huis- aan-huis actie trekken de groepen, al of niet begeleid door boterblikgeroffel, door de wijken om medewerking te vragen voor een klereninzameling voor behoeftige kinderen. De mensen zetten de spullen klaar en de volgende dag worden die door de groentjes opgehaald.'

Even was het stil. Op de gezichten van de aanwezigen was er duidelijk een prettige verwondering te lezen. Sila wist dat ze in de roos had geschoten.

Plotseling was het een heidens spektakel, allen tegelijk wilden hun zegje doen: 'Waarom alleen voor arme kinderen? Misschien komt er ook heel wat los voor oudjes en ontheemden.'

'Ik vraag mijn vader om strooibiljetten te maken in zijn drukkerij.'

'Zullen we sponsors zoeken voor advertenties?'

'Geweldig idee. We laten met deze actie de andere scholen in hun nakie staan.'

Sila knikte de mensen bemoedigend toe. Zo een positieve reactie op haar voorstel had ze niet verwacht.

De commissie toog aan het werk en het resultaat was overweldigend. Wat Sila noch het verenigingsbestuur zich in hun stoutste verwachting had kunnen voorstellen, gebeurde. Geen enkele school hoefde in zijn nakie te staan, want nauwelijks hadden die over het 'Plan Sila' - zoals het bestuur van de studentenvereniging het aandierende - gehoord, of ook zij schakelden over op deze wijze van ontgroenen.

De groentjes trokken er met zoveel plezier op uit, dat de actie een kameraadschappelijke wedijver tussen de scholen onderling werd wie het meest binnenhaalde.

De clown

'Jullie zijn kortzichtig! Jullie zijn gek!' Wrevelig schudde Glenn zijn hoofd. 'Ik blijf erbij. Als ik de rol van clown op me neem, dan speel ik die rol op mijn eigen manier. Ik moet er alleen voor zorgen dat ik de zaal bereik.'

Het publiek bestaat voor een groot deel uit onze ouders. Laten ze zien dat wij ook kunnen denken en dat we hun politiek gekrakeel beu zijn.

Hier krijgen we de kans om te tonen dat wij niet zoals zij, zaken centraal stellen, maar de mens.'

Met een luid applaus onderbrak Evy Glenns be-toog. 'Prachtig, prachtig', zei ze licht spottend. 'Jongen, als jij je eens kandidaat stelt voor de Nationale Assemblee, stem ik zeker op je. Maar Glenn, we zijn niet kortzichtig en ook helemaal niet gek. Als organisatiecomité van onze bonte avond zijn we alleen maar bezig een program samen te stellen dat moet inslaan.'

'Precies', viel Loyd Evy bij, 'we doen ons best om er een geslaagde avond van te maken en juist omdat jij zo goed praat en zo kunstzinnig bent, heb je de belangrijke rol van clown gekregen. We verwachten van jou dat je niet alleen bij de decorwisseling optreedt, maar dat je de zaal ook bezighoudt als er iets mis gaat met het program.'

Je accepteert, maar je verbindt er een voorwaarde aan. Jij wil een clown zijn die de mensen aan het denken zet. Als ik het goed begrijp krijgen we een clown die gaat speechn. Clowns speechn niet, Glenn. Clowns spelen!

En hiermee zijn we weer op het knelpunt van onze discussie beland, de interpretatie van je rol.'

Glenn sprong op, maar Loyd gebaarde hem rustig te zitten. 'Ga nou alsjeblijft niet opnieuw argumenteren, Glenn. Zo komen we geen stap verder. Laat liever even zien wat je van plan bent te doen. Misschien dat het toch nog door de beugel kan. Wonderen zijn nou eenmaal de wereld niet uit.'

Alsof Glenn een gedaantewisseling had ondergaan stond hij glimlachend op om aan het verzoek van voorzitter Loyd te voldoen. Hij liep naar de wand, waar hij deed alsof hij op een stoel plaatsnam en zich als een beroepsclown voor een spiegel begon te schminken.

Toen hij daarmee klaar was, struikelde hij bij het opstaan over zijn eigen benen en verkocht zichzelf, zogenaamd per ongeluk, een paar klappen.

Het ging als gesmeerd. Zijn potsierlijke grimassen en gebaren wekten al gauw de lachlust bij de toeschouwers op en toen hij een staaltje imitatie jongleren weggaf, hadden ze het niet meer.

Maar midden in het spel stond Glenn plotseling stil. Hij pakte een denkbeeldige microfoon en hield die voor zijn mond.

'Eigenwijze kwast', fluisterde Loyd achter zijn hand, 'meneer gaat op de preekstoel.'

Glenns hoofd zakte op zijn borst. Toen hij het weer ophief, gleed zijn blik over de zaal als nam hij de mensen daar een voor een op. Zo bleef hij enkele tellen staan.

Hij begon te spreken op een heel natuurlijke toon: 'Mag ik me voorstellen. Ik heet Clown, gewoon Clown, zoals alle clowns van de wereld. Tussen de nummers door treed ik op en ben dus de bladvulling van de show. Toch weet ik dat ik met mijn capriolen en malle gezichten jullie harten verover. Alsof ik Cupido's pijlen op jullie afschiet.

Mijn stunts op het koord vinden jullie geweldigen voor de klappen die ik van mezelf en van anderen krijg, oogst ik altijd uitbundig gejoel. Om jullie te laten lachen moet ik altijd weer vallen en tuimelen, ongeacht of ik me daarbij bezeer.

Ik moet alleen maar een masker zijn zonder emoties, of het eeuwige masker zoals u wilt. De eeuwig-gekke, de eeuwig-gelukkige.

Ik word verondersteld slechts in staat te zijn tot het maken van kunstjes, geen kunst.

Ik ben de clown, die zich evenals de leeuw, de apen en de paarden van het circus een getemd dier weet, waar jullie - het publiek - de meester van zijn.

Maar er komt een dag dat ik het masker laat vallen en alle schmink van mijn gezicht veeg. Mijn van verdriet vertrokken lippen zullen zich vormen tot een grijns, een niet-geacteerde grimas.

Deze grijns en de door het leven op mijn gezicht getekende rimpels zullen jullie lach verwonderd doen verstommen.

Dan is het uur van de clown gekomen om te lachen om de clowneske verwondering van jullie, de massamaskers in een wereld van niet-willen-weten, niet-willenneevoelen-met-anderen.

Bevrijd van masker en schmink zal ik die ene keer oprecht lachen. Niet als clown, maar als mens, die eens het voorrecht gegeven was ook zonder masker geboren te worden.'

Glenn had zijn rol zo goed ingestudeerd en hij ging zo in zijn spel op, dat hij niet meer voor het comité speelde. Hij stond in het felle voetlicht van een circustent en om hem heen op de tribune zaten de mensen geboeid te luisteren, sommigen tot op de rand van hun stoel.

Met een alomvattend gebaar wees hij naar het publiek: 'Juichend zal mijn lach weerklinken tot op de hoogste rijen van de tribune. Juichend, om de intense belevenis van mijn promotie van ding tot mens.

En ook dan, in dat grootste moment van mijn loopbaan, zal ik jullie in mijn magnetische ban vangen. Eerst weifelend, dan jezelf overtreffend, zullen jullie meelachen als gold het de verlossing van een spookbeeld.

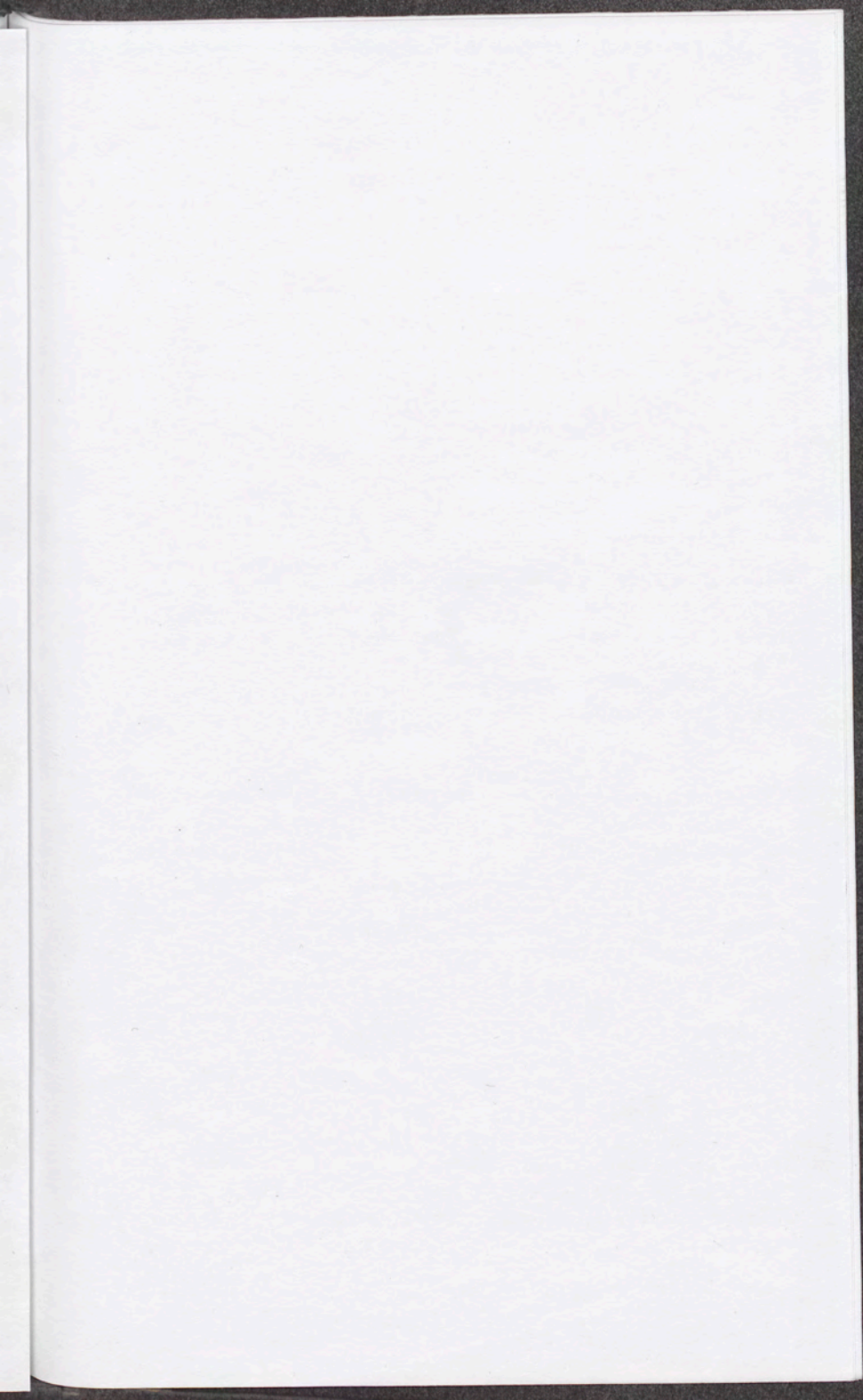
Samen zullen we lachen. Met en om elkaar. Jullie om de ijdele clown zonder masker en zijn lachwekkend spel, en ik om jullie, de massa ijdele maskers, die eens voor mij de clown uithangen.

Geacht publiek, mijn meester, mijn slaaf, uw clown vraagt om applaus.'

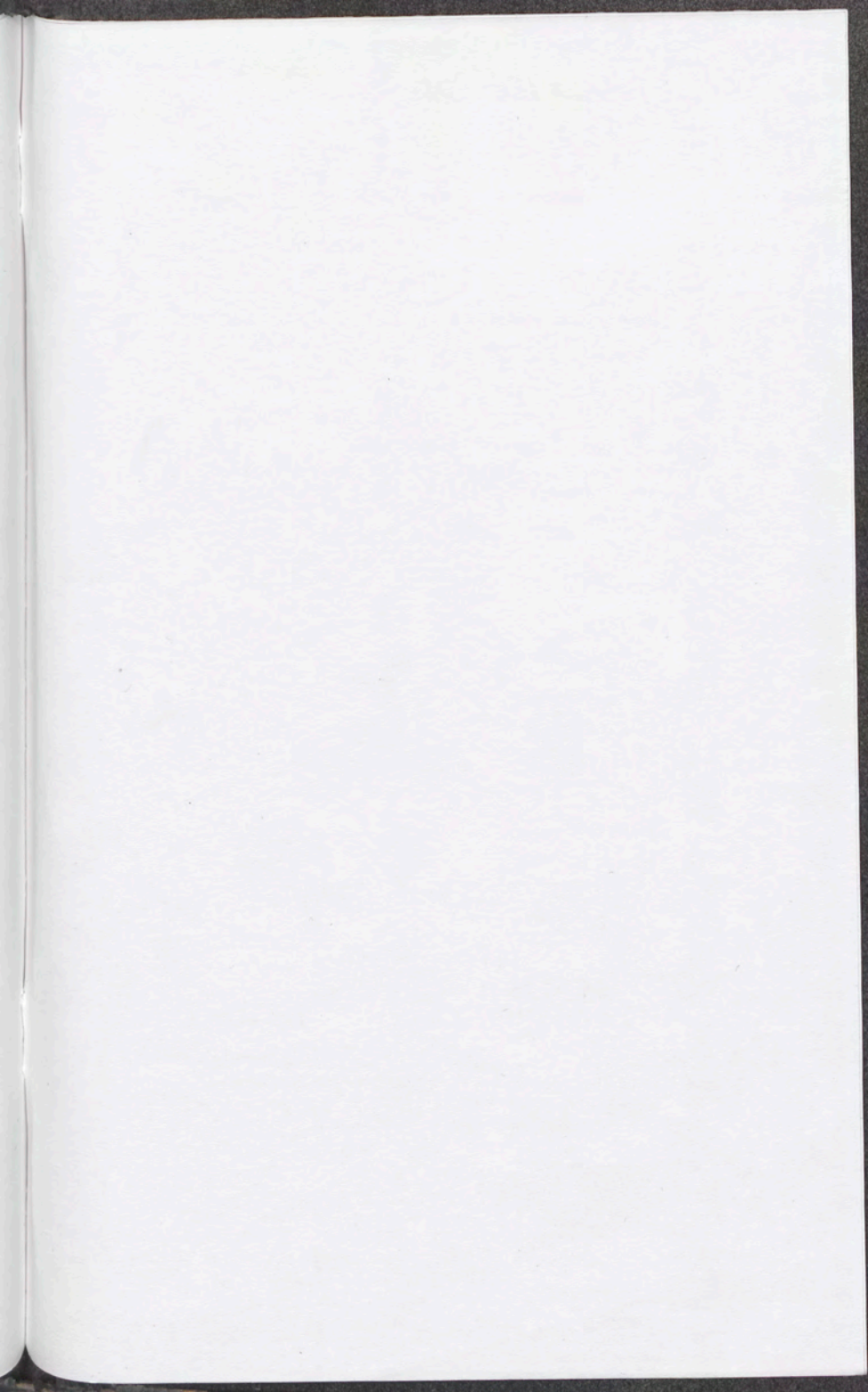
Glenn maakte een diepe buiging en verviel direct weer in zijn rol van grappige clown. Hij boog zo diep dat hij voorover tuimelde. Alsof hij erg vermoeid was sleepte hij zich naar het venster en wierp de denkbeeldige microfoon, die hij al die tijd voor zijn mond gehouden had, naar buiten. Hij plofte in een stoel neer, tuimelde ondersteboven en bleef liggen.

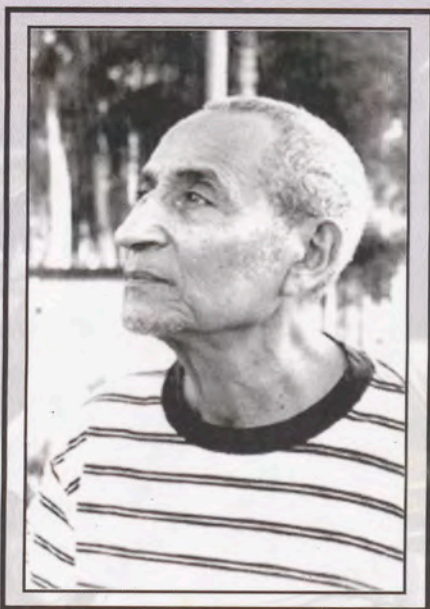
Het comité was sprakeloos. Eindelijk stond Evy op, ze liep naar Glenn toe en gaf hem een stevige brasa. 'Jongen, wat was dát goed! Ik weet niet hoe de anderen erover denken, maar als je het mij vraagt, wordt dit een van de beste nummers.'

Ze hoefde niet lang op het oordeel te wachten, een aanhoudend applaus was het beste teken van hun instemming.

Orlando Emanuels

De spookavond van vrouw Anna.

Wie tussen 12 en 18 jaar is en van leuke verhalen houdt, zal plezier beleven aan deze verhalenbundel.

Maar ook ouderen kunnen ervan genieten.

Schrijver Orlando Emanuels (1927) kruipt met het grootste gemak in de huid van Surinaamse tieners van nu.

Van ogenschijnlijk doodgewone belevenissen maakt hij grappige verhalen met soms een ernstige noot.

Zijn taalgebruik is de jeugd op het lijf geschreven.

De verhaalfiguren zijn even 'tof' en 'orgi' als de tieners zelf!

Soli Deo Gloria

Uitgever :

Stichting Projekten

Protestants-Christelijk Onderwijs Suriname